

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІННИЦЬКОГО ОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

24 грудня 2019 року

м. Вінниця

№ 52/20-р/к

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Акціонерне товариство «Вінницяобленерго» (далі – АТ «Вінницяобленерго», Товариство) у період з січня 2008 року по грудень 2018 року та січня-квітня 2019 року (включно) займало монопольне становище на ринку розподілу (передачі) електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у територіальних межах Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні АТ «Вінницяобленерго»), з часткою 100,0 відсотків.

Листом від 18.12.2018 № СО-72-1887 структурною одиницею «Хмільницькі електричні мережі» АТ «Вінницяобленерго» (далі - СО «Хмільницькі ЕМ») відмовлено приватному підприємству «Промбізнесагро-М» (далі – ПП «Промбізнесагро-М», Підприємство) відновити схему підключення Підприємства до електроустановок Товариства враховуючи приєднану потужність 320 кВт, яка відповідає умовам існуючого договору.

У результаті, такі дії СО «Хмільницькі ЕМ» АТ «Вінницяобленерго» призвели до ущемлення інтересів ПП «Промбізнесагро-М», що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

За результатами розгляду справи № 03-08/22-19 дії АТ «Вінницяобленерго» визнано зловживанням монопольним становищем на ринку розподілу (передачі) електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у територіальних межах Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні АТ «Вінницяобленерго»), що призвели до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (за частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На АТ «Вінницяобленерго» накладено штраф у розмірі 68 000,00 грн. (шістдесят вісім тисяч гривень), зобов'язано АТ «Вінницяобленерго» припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 03-08/22-19 про порушення АТ «Вінницяобленерго» законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (надалі – Закон), та подання другого відділу досліджень та розслідувань від 11.12.2019 № 52-03/232п

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 29.07.2019 № 52/22-рп/к розпочато розгляд справи № 03-08/22-19 за ознаками порушення АТ

«Вінницяобленерго» (21050, м. Вінниця, вул. Магістратська, 2. Ідентифікаційний код 00130694) в особі СО «Хмільницькі ЕМ» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку передачі (розподілу) електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у територіальних межах Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні АТ «Вінницяобленерго»), що може призвести до ущемлення інтересів споживача, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (2) Розгляд справи № 03-08/22-19 розпочато за результатами розгляду заяви ПП «Промбізнесагро-М» від 13.03.2019 № 1-03 (вх. від 13.03.2019 № 52-01/14-АМ).
- (3) Головою Відділення надіслано АТ «Вінницяобленерго» вимоги про надання інформації від 30.07.2019 № 52-02/1657 та від 09.09.2019 № 52-02/1824, копію розпорядження від 29.07.2019 № 52/22-рп/к.
- (4) Листами від 12.08.2019 № 08.14-7699 та від 19.09.2019 № 08.14-8994 АТ «Вінницяобленерго» надано Відділенню відповідь на зазначені вимоги

2. Відповідач

- (5) АТ «Вінницяобленерго» є юридичною особою. АТ "Вінницяобленерго" є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції". Місцезнаходження юридичної особи: 21050, м. Вінниця, вул. Магістратська, 2. Ідентифікаційний код 00130694.
- (6) Листом від 06.05.2019 № 08.14-4111 АТ «Вінницяобленерго» повідомлено, що відповідно до рішення Загальних зборів акціонерів Товариства від 25 квітня 2019 року змінено тип та найменування Товариства, а саме: з публічного акціонерного товариства «Вінницяобленерго» на акціонерне товариство "Вінницяобленерго". Дата внесення даних щодо суб'єкта в Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань - 02.05.2019. АТ «Вінницяобленерго» є правонаступником всіх прав та зобов'язань ПАТ «Вінницяобленерго».
- (7) СО «Хмільницькі ЕМ» є відокремленим підрозділом юридичної особи. Код ЄДРПОУ ВП: 25510305. Місцезнаходження ВП: 22000, Вінницька обл., місто Хмільник, вул. Столярчука, 19.

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища.

3.1 Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (8) У відповідності до пункту 3.1 Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі – Методика), об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбається

(використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання. Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: АТ «Вінницяобленерго» та розподіл (передача) електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами.

3.2 Визначення товарних меж ринку

- (9) *Товарними межами ринку* за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару, є розподіл електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами. Споживачами послуг з розподілу електричної енергії є фізичні та юридичні особи, електроустановки яких приєднанні до електричних мереж, належних АТ «Вінницяобленерго». Згідно з Методикою товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого. Відповідно до статті 5 Закону України "Про природні монополії" до сфери діяльності суб'єктів природних монополій належить розподіл електричної енергії (передачі електричної енергії) місцевими (локальними) електромережами. Товариство у період з січня 2008 року по грудень 2018 року здійснювало діяльність на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами відповідно до ліцензії серії АГ № 500286, виданої відповідно до постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України від 28.08.1996 № 57, діючої з 19.09.1996. Ліцензія безстрокова. Товариство у 2019 році здійснювало діяльність на ринку розподілу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами відповідно до ліцензії, виданої відповідно до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 13.11.2018 № 1414.

3.3 Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (10) Відповідно до вимог Методики територіальні (географічні) межі ринку визначаються шляхом установа мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним. АТ «Вінницяобленерго» є суб'єктом природної монополії на ринку розподілу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами, у територіальних межах Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні АТ «Вінницяобленерго»). Відповідно до виданої ліцензії місцем провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії АТ «Вінницяобленерго» є територія Вінницької області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності АТ «Вінницяобленерго» та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством). Таким чином, **територіальними межами ринку є територія Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні АТ «Вінницяобленерго»).**

3.4 Визначення часових меж ринку

- (11) **Часовими межами ринку** передачі (розподілу) електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами визначено період з січня 2008 року по грудень 2018 року та січень-квітень 2019 року (включно).

3.5 Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (12) Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» до сфери діяльності суб'єктів природних монополій належить розподіл електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними)) електромережами.
- (13) Відповідно до абзацу 2 частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента; не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання.
- (14) Згідно з дослідженням ринку, проведеним територіальним відділенням відповідно до Методики АТ «Вінницяобленерго» у період з січня 2008 року по грудень 2018 року та січня-квітня 2019 року (включно) займало монопольне становище на ринку розподілу (передачі) електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у територіальних межах Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні АТ «Вінницяобленерго»), з часткою 100,0 відсотків.

4. Зловживання монопольним становищем на ринку.

4.1 Обставини справи

- (15) Відносини між суб'єктами господарювання на ринках розподілу (передачі) електричної енергії у період з січня 2008 року по грудень 2018 року та січні-квітні 2019 року регулювалися Законом України «Про електроенергетику» від 16.10.1997 року № 575/97-ВР, зі змінами (втрата чинності від 01.07.2019), Законом України «Про ринок електричної енергії» від 13.04.2017 року № 2019-VIII, Правилами користування електричною енергією, затвердженими постановою НКРЕ від 31.07.1996 № 28 (у редакції постанови НКРЕ від 17.10.2005 № 910) (далі – ПКЕЕ, Правила користування) (втрата чинності від 11.06.2018), зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 02.08.1996 року за № 417/1442, зі змінами, Умовами та Правилами здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами, затверджених постановою Національної комісії з питань електроенергетики України від 13.06.1996 № 15, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 26.07.1996 за № 408/1433 (із змінами) (далі – Умови та Правила), Правилами приєднання електроустановок до електричних мереж, затвердженими постановою НКРЕ від 17.01.2013 № 32, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 08.02.2013 за № 236/22768 (втрата чинності 19.04.2018, далі – Правила), Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (набрання чинності відбулась 19.04.2018, далі - ПРРЕЕ), Кодексом систем передачі, затвердженим постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309 (набрання чинності 19.04.2018), Кодексом систем розподілу, затвердженим постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 310 (набрання чинності 19.04.2018, далі – Кодекс СР) та іншими нормативними актами.

- (16) Правилами визначено, що потужність, замовлена до приєднання - максимальна розрахункова потужність струмоприймачів об'єкта замовника або розрахункова величина збільшення дозволена до використання потужності (у разі якщо не змінюється схема електрозабезпечення). Енергопостачальник надає замовнику підписаний договір про постачання електричної енергії або договір про користування електричною енергією не пізніше 5 робочих днів після введення в експлуатацію об'єкта замовника та електроустановок зовнішнього електрозабезпечення від точки приєднання до об'єкта замовника, підписання між електропередавальною організацією та замовником двох примірників акта про надання/отримання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж та виконання усіх зобов'язань за договором про приєднання
- (17) Законом України «Про ринок електричної енергії» визначено, що дозволена потужність - максимальна величина потужності, дозволена до використання в будь-який час за кожним об'єктом споживача відповідно до умов договору, набута на підставі виконання договору про приєднання або у результаті набуття права власності чи користування на об'єкт (об'єкти); приєднання електроустановки - надання замовнику оператором системи передачі або оператором системи розподілу послуги із створення технічної можливості для передачі (прийняття) у місце приєднання електроустановки замовника відповідної потужності до електричних мереж системи передачі або системи розподілу (у тому числі новозбудованих) електричної енергії необхідного обсягу з дотриманням показників її якості та надійності;
- (18) Пунктом 1.2 ПКЕЕ було визначено: електропередавальна організація - суб'єкт господарювання, який отримав ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами або місцевими (локальними) електричними мережами, а також суб'єкт господарювання, який отримав ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами та ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, що здійснює свою діяльність на закріпленій території; договір про постачання електричної енергії - домовленість двох сторін (постачальник електричної енергії за регульованим тарифом і споживач), що є документом певної форми, який встановлює зміст та регулює правовідносини між сторонами під час продажу постачальником за регульованим тарифом електричної енергії споживачу за тарифами, які регулюються відповідно до законодавства України; постачання електричної енергії - надання електричної енергії споживачу за допомогою технічних засобів передачі та розподілу електричної енергії на підставі договору; договір про постачання електричної енергії є основним документом, який регулює відносини між постачальником електричної енергії за регульованим тарифом, що здійснює свою діяльність на закріпленій території, і споживачем та визначає зміст правових відносин, прав та обов'язків сторін. Споживання електричної енергії без договору не допускається.
- (19) Підпунктом 11 пункту 3 статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії» визначено, що Оператор системи розподілу зобов'язаний укладати договори, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови таких договорів.

- (20) Пунктом 4 постанови НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 «Про затвердження Правил роздрібного ринку електричної енергії» визначено, що у період з дати отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії до 01 грудня 2018 року операторам систем розподілу (далі - ОСР) укласти договори про надання послуг з розподілу електричної енергії, які укладаються зі споживачем, з усіма споживачами, електроустановки яких приєднані на території діяльності ОСР. Договір розробляється ОСР на основі істотних умов, визначених Кодексом СР та форми, встановленої Правилами. ОСР направляє поштовим відправленням споживачу заяву-приєднання до зазначеного договору, яка формується за базами даних вертикально інтегрованого суб'єкта господарювання та містить ЕІС-коди точок комерційного обліку об'єкта споживача. Направлення такої заяви-приєднання є пропозицією споживачу про приєднання до договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії на умовах діючого договору про користування або постачання електричної енергії (індивідуальні характеристики об'єкта, потужність, клас надійності, ідентифікаційні коди, особливості обліку тощо). Договір вважається укладеним з дати підписання споживачем заяви-приєднання до договору про надання послуг з розподілу електричної енергії, яка повертається споживачем на адресу ОСР, та/або сплати за рахунком (квитанцією), який надсилається (надається) одночасно з договором споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, та/або з дати, указаної у заяві-приєднанні, якщо споживач протягом указанного в заяві-приєднанні терміну не звернувся до ОСР із запереченнями щодо укладення договору в цілому або щодо окремих умов договору та спожив будь-який обсяг електричної енергії.
- (21) До укладення договору про надання послуг з розподілу електричної енергії, який укладається зі споживачем, договірні відносини між споживачем та суб'єктом господарювання, що провадить діяльність з розподілу електричної енергії на підставі ліцензії з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами (або ОСР як правонаступником за договорами про користування електричною енергією та договорами про постачання електричної енергії), урегульовуються окремими положеннями діючих договорів про користування електричною енергією або договорів про постачання електричної енергії (у частині взаємовідносин споживача і електророзподільної організації), які не суперечать вимогам чинного законодавства у сфері електроенергетики. Зокрема сторони керуються вимогами діючих договорів про користування електричною енергією (про постачання електричної енергії) з питань потужності, якості електроенергії, окремих процедурних питань тощо.
- (22) ПРРЕЕ наведено визначення наступних термінів: дозволена (договірна) потужність - максимальна величина потужності, дозволена до використання в будь-який час за кожним об'єктом споживача відповідно до умов договору споживача про розподіл (передачу) електричної енергії, набута на підставі виконання договору про приєднання до електричних мереж або у результаті набуття права власності чи користування на об'єкт (об'єкти); приєднана потужність - сумарна за об'єктом споживача номінальна потужність приєднаних до електричної мережі струмоприймачів та трансформаторів споживача (без урахування резервних трансформаторів), які перетворюють електричну енергію на робочу напругу (яка безпосередньо живить струмоприймачі), кВт;
- (23) Пунктом 2.1.1 частини 2.1 Розділу II ПРРЕЕ визначено, що результатом розподілу (передачі) електричної енергії на роздрібному ринку є забезпечення можливості

отримання відповідним суб'єктом роздрібного ринку електричної енергії необхідного обсягу електричної енергії та рівня електричної потужності із забезпеченням параметрів якості електропостачання, які відповідають установленим стандартам, та категорії надійності електрозабезпечення відповідно до договору в точках присіднання електроустановок учасників роздрібного ринку. Не допускається розподіл (передача) електричної енергії до точки розподілу електроустановки споживача за відсутності діючого договору про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії з таким споживачем.

- (24) ПП «Промбізнесагро-М» є юридичною особою та суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції". Місцезнаходження юридичної особи: 21019, Вінницька обл., місто Вінниця, вул. Я. Шепеля, 72 Б. Ідентифікаційний код 35599304. Основний вид діяльності (код КВЕД 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна). Місце здійснення господарської діяльності: Вінницька обл., Хмільницький р-н, с. В. Митник, вул. 8 км дороги Хмільник-Бердичів, 1.
- (25) Встановлено, що між ПП «Промбізнесагро-М» та ПАТ «Вінницяобленерго» в особі СО «Хмільницькі ЕМ» у 2008 році було укладено договір № 618/1 від 01.08.2008. Предметом зазначеного договору є наступне: «ПП «Промбізнесагро-М» доручає, а ПАТ «Вінницяобленерго» в особі СО «Хмільницькі ЕМ» зобов'язується на умовах даного договору виконати в с. В. Митник перетяжку проводу АС-50 (0,1 км), встановити трансформатор 400 кВт (1 шт), встановити камеру КСО-366 (4 шт), встановити роз'єднувач в комірці (3 шт). Даний договір набуває чинності з моменту його підписання сторонами і діє до повного виконання сторонами взятих на себе зобов'язань. Акт виконаних робіт № 618/1 підписано сторонами 06.08.2008.
- (26) Пунктом 1.1 договору про постачання електричної енергії від 20.10.2008 № 541 (далі – Договір), укладеного між ПП «Промбізнесагро-М» та ПАТ «Вінницяобленерго» в особі СО «Хмільницькі ЕМ» визначено: «Постачальник продає електричну енергію Споживачу для забезпечення потреб електроустановок Споживача з приєднаною потужністю 320,0 кВт, а Споживач оплачує Постачальнику вартість використаної (купленої) електричної енергії та здійснює інші платежі згідно з умовами цього Договору.» (мова оригіналу).
- (27) У пункті 4 Акту розмежування балансової належності електромереж та експлуатаційної відповідальності сторін, що є Додатком № 2 Договору, зазначена схема постачання забезпечує струмоприймачі в частині надійності електропостачання згідно вимог ПУЕ:

Категорія струмоприймачів	Електроприймачі, схема живлення яких	
	Відповідають категорії	Не відповідають категорії
Перша		
Друга		
Третя	320,0 кВт відповідає	

- (28) Листом від 18.12.2018 № СО-72-1887 СО «Хмільницькі ЕМ» повідомили ПП «Промбізнесагро-М» про наступне: «...Єдині роботи, які виконували працівники СО це були роботи по встановленню ввідного автомату 125А та закритого комплексу обліку і робились вони на прохання ПП «Промбізнесагро-М» (лист від 16.12.2015), з наданих Вами матеріалів (в тому числі ввідного автомату номіналом 125А), що відповідає потужності 80,0 кВт та схемі обліку спожитої електричної енергії. Після проведених

робіт Хмільницькі ЕМ зверталися до ПП «Промбізнесагро-М» з проханням переукласти договір та підписати акти узгодження потужності, які б відповідали вимогам чинного законодавства. Електропостачання ПП «Промбізнесагро-М» здійснюється за договором № ХМ-518800 від 20.10.2008. Зміни в енергетичному законодавстві, які відбулися з тих пір, призвели до невідповідності їм умов чинного Договору.... На даний час, відповідно до постанови НКРЕКП від 13.11.2018 № 1414 ПАТ «Вінницяобленерго» стало оператором системи розподілу, який провадить господарську діяльність з транспортування електричної енергії від електроустановок виробників електричної енергії або електроустановок оператора системи передачі мережами оператора системи розподілу. Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до приписів п.п. 2, 6 постанови НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 укладення договорів між споживачами та іншими учасниками роздрібного ринку електричної енергії відповідно до вимог Правил здійснюється до 01 грудня 2018 року шляхом приєднання споживачів до публічних договорів приєднання (договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, відповідних договорів про постачання електричної енергії) на умовах чинних договорів про постачання електричної енергії та про користування електричною енергією, укладених з відповідними постачальниками електричної енергії за регульованим тарифом. Зважаючи на вищевикладене, з метою уникнення в подальшому ускладнень, пов'язаних з приведенням договірних відносин у відповідність до вимог чинного законодавства прошу підписати в новій редакції договір про постачання електричної енергії.» (мова оригіналу).

- (29) Листом від 03.04.2019 № 08.14-3063 ПАТ «Вінницяобленерго» надано наступну інформацію: «В період 2015-2018 років діяв Договір № 541 (ХМ-518800) від 20.10.2008. Інший договір про постачання електричної енергії ПП «Промбізнесагро-М» не підписувало. У договорі дозволена потужність не зазначена, однак схема обліку електричної енергії змонтована відповідно до її величини – 73 кВт. Приєднана потужність 320 кВт, яка передбачена договором так і залишилась на цьому рівні. ПП «Промбізнесагро-М» необхідно вжити заходів передбачених п. 4.1 Кодексу СР для збільшення саме дозволеної потужності до рівня приєднаної. Враховуючи відсутність проектно-технічної документації Товариство розробило ПП «Промбізнесагро-М» акт узгодження приєднаної та дозволеної потужності споживача. За відсутності на балансі споживача силових трансформаторів та приєднаних субспоживачів приєднану потужність було зазначено на рівні дозволеної потужності (73кВт).» (мова оригіналу).
- (30) Однак, у Договорі зазначено лише величину приєднаної потужності – 320,0 кВт, а не дозволеної потужності і Договір є діючим.
- (31) Пунктом 4.1.27 Кодексу СР визначено, що у разі необхідності споживача тимчасового зменшення величини дозволеної до використання потужності електроустановки внаслідок реконструкції чи технічного переоснащення об'єкта резервування потужності за таким об'єктом відбувається впродовж 1 календарного року від дати внесення змін до договору про розподіл електричної енергії. Інших вимог Кодексом СР не визначено.
- (32) Враховуючи вищевикладене, виникла потреба отримати роз'яснення з питань, викладених у заяві та звернутись до НКРЕКП та Держенергонагляду для отримання компетентних роз'яснень з метою вжиття заходів передбачених законодавством про захист економічної конкуренції.

- (33) Листом від 22.07.2019 № 29-01/07-302 Державна інспекція з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної і теплової енергії у Вінницькій області повідомлено, що розглянувши звернення ПП «Промбізнесагро-М» з питання відповідності приєднаної потужності її електроустановок до електричних мереж оператора системи розподілу на комісії Інформаційно-консультаційного центру (ІКЦ) АТ «Вінницяобленерго» за участю начальника ІКЦ, завідувача сектору НКРЕКП у Вінницькій області, АТ «Вінницяобленерго» було запропоновано направити на адресу ПП «Промбізнесагро-М» проект договору про надання послуг з розподілу електричної енергії. Оскільки по теперішній час зазначене спірне звернення розглядається НКРЕКП було вирішено направити протокол комісії ІКЦ до НКРЕКП.
- (34) Листом від 10.07.2019 № 7321/17.1.2/7-19 НКРЕКП надала наступну інформацію та роз'яснення: «Положеннями пункту 1.2 Правил користування електричною енергією, затверджених постановою НКРЕ від 31.07.96 № 28, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 02.08.96 за № 417/1442 (далі – Правила), що діяли на момент укладення договору про постачання електричної енергії від 20.10.2008 № 541 (далі – Договір), визначено, що дозволена потужність – максимальна величина потужності, яку електропередавальна організація дозволила споживачу для одночасного використання (одночасного ввімкнення струмоприймачів) за кожним об'єктом споживача на підставі нормативно-технічних документів відповідно до умов договору; приєднана потужність – сумарна за об'єктом споживача номінальна потужність приєднаних до електричної мережі струмоприймачів та трансформаторів споживача (без урахування резервних трансформаторів), які перетворюють електричну енергію на робочу напругу (яка безпосередньо живить струмоприймачі), кВт. В пункті 1.1 Договору укладеного між АТ «Вінницяобленерго» та ПП «Промбізнесагро-М» визначено: «Постачальник продає електричну енергію Споживачу для забезпечення потреб електроустановок Споживача з приєднаною потужністю 320,0 кВт». Враховуючи, що на балансі ПП «Промбізнесагро-М» відсутні силові трансформатори, то приєднана потужність збігається з дозволеною потужністю. З 01.01.2019 у Вінницькій області функції оператора системи розподілу (далі – ОСР) виконує АТ «Вінницяобленерго», відповідно до постанови НКРЕКП від 13.11.2018 № 1414. Так, АТ «Вінницяобленерго» відповідно до вимог постанови НКРЕКП від 13.11.2018 № 1414 (згідно з якою було отримано ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії) та на виконання пункту 4 постанови НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 «Про затвердження Правил роздрібного ринку електричної енергії» було укладено договори про надання послуг з розподілу електричної енергії споживачами, електроустановки яких приєднано до системи розподілу електричної енергії на території діяльності АТ «Вінницяобленерго», - на умовах діючих на той момент договорів про постачання електричної енергії з АТ «Вінницяобленерго», як ліцензіатом з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом. Таким чином, АТ «Вінницяобленерго» повинно забезпечити надання послуги з розподілу електричної енергії шляхом організації схеми підключення потужністю 320,0 кВт ПП «Промбізнесагро-М». (мова оригіналу).
- (35) Листом від 19.09.2019 № 08.14-8994 АТ «Вінницяобленерго» повідомлено територіальне відділення, що з метою встановлення договірних відносин з ПП «Промбізнесагро-М» розроблено проект договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі)

електричної енергії та додатки до нього і надіслано на адресу Підприємства листом від 15.08.2019 № СО-72-622 для розгляду та підпису.

- (36) Листом від 04.10.2019 ПП «Промбізнесагро-М» повідомлено територіальне відділення, що у додатку № 2 до проекту договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії, який запропоновано Товариством для підпису, зазначено **приєднана потужність – 73 кВт, дозволена потужність – 73 кВт**, хоча між АТ «Вінницяобленерго» та Підприємством не підписано (не узгоджено) акт узгодження приєднаної та дозволеної (договірної) потужності споживача у розмірі 73 кВт або жодного іншого документа.
- (37) Таким чином, у проекті договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії, який запропоновано Товариством для підпису ПП «Промбізнесагро-М» і надісланий останньому листом від 19.09.2019 № 08.14-8994 АТ «Вінницяобленерго» пропонує зменшити Підприємству приєднану (договірну) потужність за об'єктом споживача.
- (38) У листі від 04.10.2019 ПП «Промбізнесагро-М» зазначає: «Постановою НКРЕКП № 312 передбачено, що укладення договорів між споживачами та іншими учасниками роздрібного ринку електроенергії відповідно до вимог цих правил здійснюється шляхом приєднання споживачів до публічних договорів приєднання (договору споживача про надання послуг з розподілу електроенергії, відповідних договорів про постачання електроенергії) на умовах чинних договорів про постачання електроенергії та про користування електроенергією, укладених з відповідними постачальниками електроенергії за регульованим тарифом. Наявність підписаної, а значить і укладеної заяви-приєднання до умов договору про постачання електричної енергії споживача ПП «Промбізнесагро-М» від 29.12.2018, що підписана директором Рупосовим Д.В. з відміткою СО «Хмельницькі ЕМ» вх. від. 29.12201, згідно якого зазначається, що: «На виконання умов Закону України «Про ринок електричної енергії», з урахуванням статей 633, 634, 641, 642 ЦКУ та з метою неперервного електрозабезпечення за об'єктом споживача ПП «Промбізнесагро-М», адреса об'єкту с. Великий Митник, вул. 8 км дороги Хмельник-Бердичів, 1, ЕІС-код точки комерційного обліку 62Z9252882580425 учасник роздрібного ринку електричної енергії постачальник електричної енергії ТОВ «ЕНЕРА ВІННИЦЯ» повідомляє про припинення діяльності постачальника за регульованим тарифом ПАТ «Вінницяобленерго» та приєднання споживача з 01 січня 2019 року до договору про постачання електричної енергії споживача ТОВ «ЕНЕРА ВІННИЦЯ» на умовах договору про постачання електричної енергії № б/н від 20.10.2008, укладеного з ПАТ «Вінницяобленерго» за особовим рахунком № 518800 бази даних споживачів.» (мова оригіналу).
- (39) У листі від 04.10.2019 ПП «Промбізнесагро-М» повторно вимагає від СО «Хмельницькі ЕМ» АТ «Вінницяобленерго» відновити схему включення потужністю 320 кВт при цьому оплату робіт та матеріалів гарантує.
- (40) Враховуючи вищевикладене, встановлено, що СО «Хмельницькі ЕМ» листом від 18.12.2018 № СО-72-1887СО неправомірно відмовлено ПП «Промбізнесагро-М» відновити схему підключення Підприємства до електроустановок Товариства враховуючи приєднану потужність 320 кВт, яка відповідає умовам існуючого Договору.

4.2 Антиконтурентні наслідки дій Відповідача

- (41) Відповідно до частини першої статті 13 Закону, зловживанням монополюючим (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополююче (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (42) ПП «Промбізнесагро-М» у листі від 04.10.2019 № 2-10 повідомляє територіальне відділення, що АТ «Вінницяобленерго» перешкоджає здійсненню законної господарської діяльності ПП «Промбізнесагро-М», зокрема використання обладнання потужністю до 320 кВт, як це передбачено Договором.
- (43) Листом від 19.11.2019 № 14-11 ПП «Промбізнесагро-М» повідомлено територіальне відділення, що незаконні дії СО «Хмільницькі ЕМ» АТ «Вінницяобленерго» спонукають до понесення збитків уже на суму 2,2 млн грн., а саме: сплати за підключення по збільшенню потужності на 242 кВт – 726.0 тис. грн. та щомісячні витрати у розмірі 124,5 тис. грн., які несе Підприємство з моменту звернення до СО «Хмільницькі ЕМ» (з 13.11.2018, оплата за охорону, орендна плата за землю, заробітна плата з нарахуваннями 5 (п'яти) чоловік працюючих, освітлення). У зв'язку з неможливістю розпочати виробництво (планується виробництво сумішей для аграрних потреб) з використанням потужності виробництва у 320 кВт, Підприємство не в змозі покривати дані щомісячні витрати, тому змушене компенсувати їх з інвестиційних запозичень, що призводить до погіршення економічного стану Підприємства.
- (44) Такі дії СО «Хмільницькі ЕМ» АТ «Вінницяобленерго» призводять до ущемлення інтересів ПП «Промбізнесагро-М».

4.3 Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (45) Вчинення таких дій було б неможливим у разі, якщо АТ «Вінницяобленерго» зазнавало б конкуренції на ринку, оскільки в умовах конкурентної боротьби суб'єкти господарювання змагаються між собою з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають змогу обрати найкращі умови (ціни) надання необхідних послуг.

4.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монополюючим становищем

- (46) Ураховуючи вищезазначене, дії АТ «Вінницяобленерго» в особі СО «Хмільницькі ЕМ», які полягають у відмові СО «Хмільницькі ЕМ» відновити ПП «Промбізнесагро-М» схему підключення Підприємства до електроустановок Товариства враховуючи приєднану потужність 320 кВт, яка відповідає умовам існуючого Договору (лист СО «Хмільницькі ЕМ» від 18.12.2018 № СО-72-1887), є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - зловживання монополюючим становищем на ринку розподілу (передачі) електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у територіальних межах Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні АТ «Вінницяобленерго»), що призвело до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (47) Листом від 12.08.2019 № 08.14-7699 АТ «Вінницяобленерго» надано наступну інформацію та заперечення: «Товариством, в особі СО «Хмільницькі ЕМ» у 2016 році на замовлення ПП «Промбізнесагро-М» встановлено ввідний автомат 125А, що відповідає потужності 73 кВт. Додатком № 10 «Перелік місць встановлення електролічильників, за якими проводиться розрахунок за відпущену електроенергію, включаючи субспоживачів» до Договору про постачання електричної енергії № 541 від 20.10.2008 визначено, що на об'єкті споживача встановлено лічильник електричної енергії, типу НІК 2301 АПЗ № 0046105, максимальне навантаження якого 120 А. при перерахунку 120 А максимального навантаження отримуємо 73 кВт дозволеної потужності. Зазначені лічильник та автомат не можуть забезпечити надійності електропостачання та якості електричної енергії, за умови встановлення приєднаної потужності 320 кВт. Відповідно до п. 1.5.30 Правил улаштування електроустановок, номінальні струми плавких вставок запобіжників і струми установок спрацьовування захисних автоматів мають відповідати номінальному струму лічильника і значенню дозволеної до використання потужності. В розпорядженні від 29.07.2019 № 52/22-рп/к відділення посилається на лист НКРЕКП про надання інформації № 7321/17.1.2/7-19 від 10.07.2019, в якому вимагає забезпечити надання послуги з розподілу електричної енергії шляхом організації схеми підключення потужністю 320 кВт ПП «Промбізнесагро-М». Зазначений лист носить лише інформаційний характер і не містить правових норм, а також ґрунтується на не повній інформації. Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» обов'язковим до виконання є виключно розпорядження чи постанови НКРЕКП з питань, що належать до його компетенції. Для реалізації своїх вимог ПП «Промбізнесагро-М» необхідно звернутись до ІКЦ АТ «Вінницяобленерго» з проханням надати технічні умови, для встановлення відповідних технічних засобів (лічильника, ввідного автомату тощо) щоб забезпечити приєднану потужність 320 кВт.» (мова оригіналу).
- (48) Заперечення АТ «Вінницяобленерго» спростовуються вищевикладеним та матеріалами справи.
- (49) Листом від 12.12.2019 № 52-02/2331 АТ «Вінницяобленерго» направлено подання про попередні висновки у зазначеній справі.
- (50) Зауваження, заперечення стосовно викладених у поданні про попередні висновки обставин справи АТ «Вінницяобленерго» територіальному відділенню не надано.

6. Висновки у справі.

- (51) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доведено, а зауваженнями і запереченнями АТ «Вінницяобленерго» не спростовано висновок Відділення про те, що АТ «Вінницяобленерго», займаючи у період з січня 2008 року по грудень 2018 року та січня-квітня 2019 року (включно) монопольне становище на ринку розподілу (передачі) електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у територіальних межах Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні АТ «Вінницяобленерго»), з часткою 100,0 відсотків, своїми діями, що полягали у відмові СО «Хмільницькі ЕМ» відновити ПП «Промбізнесагро-М» схему підключення Підприємства до електроустановок Товариства, враховуючи приєднану потужність 320 кВт, яка відповідає умовам існуючого Договору (лист СО «Хмільницькі ЕМ» від 18.12.2018 № СО-72-1887), що призвело до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. Визначення розміру штрафу

- (52) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (53) Відповідно до абзацу 2 частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (54) Відповідно до копії форми 2 «Звіт про фінансові результати» Товариства за 2018 рік чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2018 році становив *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (55) При визначенні розміру штрафу враховано наступне:
- порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем протягом 2017 року – поточного періоду 2019 року вчинено не вперше: рішення від 08.06.2017 № 13-рш у справі № 03-08/32-16, рішення від 08.06.2017 № 14-рш у справі № 03-08/10-17; рішення від 28.09.2017 № 28-рш у справі № 03-08/19-17.
 - поведінку Товариства – сприяння територіальному відділенню у розгляді справи;
 - фінансове становище (прибуток ПАТ "Вінницяобленерго" за 2018 рік становив *(інформація з обмеженим доступом)*).
 - порушення не визнано;
 - порушення не припинено.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що акціонерне товариство «Вінницяобленерго» (місцезнаходження юридичної особи: 21050, м. Вінниця, вул. Магістратська, 2. Ідентифікаційний код 00130694) у період з січня 2008 року по грудень 2018 року та січня-квітня 2019 року (включно) займало монопольне становище на ринку розподілу (передачі) електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у територіальних межах Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні АТ «Вінницяобленерго»), з часткою 100,0 відсотків.

2. Визнати дії акціонерного товариства «Вінницяобленерго» в особі СО «Хмільницькі ЕМ», які полягають у відмові СО «Хмільницькі ЕМ» відновити ПП «Промбізнесагро-М» схему підключення Підприємства до електроустановок Товариства враховуючи приєднану потужність 320 кВт, яка відповідає умовам існуючого Договору (лист СО «Хмільницькі ЕМ» від 18.12.2018 № СО-72-1887), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - зловживання монопольним

становищем на ринку розподілу (передачі) електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у територіальних межах Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні АТ «Вінницяобленерго»), що призвели до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку

3. За порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини рішення, накласти на акціонерне товариство «Вінницяобленерго» (ідентифікаційний код – 00130694) штраф у розмірі 68 000,00 (шістдесят вісім тисяч) гривень.
4. Зобов'язати АТ «Вінницяобленерго» припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 2 резолютивної частини рішення та усунути наслідки цього порушення, про що повідомити територіальне відділення у двомісячний строк з дня отримання даного рішення.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адмінколегії,

Заст. Голови відділення

О.В. Вихованець

Члени колегії

В.В. Одобецька

С.В. Сельська

Ю.П. Драпак

Секретар

В.П. Чернега

ПІДГОТУВАЛА:

Начальник 2 ВДР

_____ В.В. Одобецька

«24» грудня 2019 р.

ПОГОДЖЕНО:

Завідувач юридичного сектору

_____ Ю.П. Драпак

«24» грудня 2019 р.